

ABSTRAKT

Univerzita Karlova v Prahe, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové

Katedra: Katedra biologických a lekárskech vied

Autor: Kristína Krupová

Vedúca diplomovej práce: PhDr. Zdenka Kudláčková, PhD.

Konzultant: MUDr. Petr Motyčka, PhD.

Názov práce: Serom ako následná komplikácia po operáciách karcinómov prsníka

Úvod: Serom patrí k najčastejším pooperačným komplikáciám chirurgickej terapie karcinómov prsníka. Hoci nie je život ohrozujúcou komplikáciou, môže prispievať k výraznej chorobnosti pacientiek, predĺžiť ich zotavovanie, následný pobyt v nemocnici a taktiež oddialiť adjuvantnú terapiu.

Cieľ práce: Cieľom tejto práce bolo vyhľadať v súbore onkologických pacientiek, ktoré podstúpili operáciu karcinómu prsníka tie pacientky, u ktorých sa vyskytla pooperačná komplikácia v podobe seromu. Na základe materiálov, ktoré sa zaoberali touto tematikou sme sa zamerali na najčastejšie sa vyskytujúce faktory, ktoré by mohli predikovať vznik tejto komplikácie a hodnotili sme vplyv jednotlivých faktorov na rozvoj seromov a ich následnú punkciu.

Metódy: Do skúmaného súboru bolo zaradených celkovo 240 pacientiek, ktoré mali diagnostikovaný karcinóm prsníka a podstúpili operáciu na Chirurgickej klinike Fakultnej Nemocnice v Hradci Králové v časovom rozmedzí od 1.9.2017 do 31.12.2018. Z dôvodu nekompletných údajov bolo z nami analyzovaného súboru vyradených 12 pacientiek. V konečnom dôsledku náš súbor tvorilo 228 pacientiek vo vekovom rozmedzí 25 – 89 rokov, pričom priemerný vek pacientiek bol 55,4 roku a medián dosiahol hodnotu 60. Faktory, ktoré sme hodnotili sme rozdelili do 2 skupín: chirurgické faktory a faktory karcinómu a pacientky. Konkrétne dáta boli získané zo zdravotných záznamov pacientiek a všetky dáta sme vyhodnocovali a spracovávali na základe šablón v programe Microsoft Excel. Pri analýze dát sme použili Probabil a Chí-kvadrát test.

Výsledky: Incidencia seromu, ako následok chirurgickej terapie karcinómu prsníka v našom súbore pacientiek dosiahla hodnotu 50 %, čo dokazuje, že sa skutočne jedná o častú pooperačnú komplikáciu. Následné odstraňovanie seromov v podobe punkcie podstúpili s výnimkou 2 pacientiek všetky, u ktorých sa táto pooperačná komplikácia vyskytla. Punkcie sme rozdelili do dvoch skupín, na základe množstva objemu, ktorý bol pri punkcii priemerne odoberaný, pričom 28 % tvorili punkcie do 100 ml a 22 % punkcie nad 100 ml. Podarilo sa nám preukázať 4 štatisticky významné faktory, ovplyvňujúce

či už vznik seromu, ale rovnako tak aj celkový objem odoberanej punkcie. Ako štatisticky významný faktor sa javí typ chirurgického výkonu, či už sa jedná o chirurgické výkony v rámci prsnej žľazy alebo chirurgické výkony v rámci lymfatických uzlín ($p < 0,001$). Pacientky podstupujúce radikálnejšie zákroky, ako je mastektómia a disekcia axily, majú vyššie riziko vzniku seromu a taktiež je u nich nutná následná rozsiahlejšia punkcia v porovnaní s prsník šetriacimi výkonmi v podobe parciálnej mastektómie a biopsie sentinelovej uzliny. Ďalším významným faktorom je neoadjuvantná chemoterapia ($p < 0,01$ vplyv na vznik seromu, $p < 0,05$ vplyv na množstvo punktovanej tekutiny), veľkosť nádoru podľa TNM klasifikácie ($p < 0,01$ vplyv na vznik seromu a $p < 0,001$ vplyv na množstvo punktovanej tekutiny) a počet metastázami postihnutých lymfatických uzlín ($p < 0,001$). Pacientky s rozsiahlejšími nádormi a rozsiahlejším postihnutím uzlín metastázami, majú vyššiu pravdepodobnosť rozvoja seromu a je u nich taktiež následne punktované väčšie množstvo seróznej tekutiny. Ďalšími faktormi, ktorými sme sa zaoberali boli: typ karcinómu $p = 0,589$; BMI $p = 0,2522$; hypertenzia $p = 0,1740$; fajčenie $p = 0,1386$; anatomická sublokálna lokalizácia nádoru $p = 0,0923$; histopatologický grading karcinómu $p = 0,4569$; pozitivita ľudského epidermálneho rastového faktoru (HER-2) $p = 0,6667$; Ki-67- proliferačný index $p = 0,3802$; prítomnosť hormonálnych estrogénových a progesterónových receptorov $p = 0,4292$ a diabetes mellitus $p = 0,1506$. Ani jeden z týchto faktorov sa v našej práci nepreukázal ako štatisticky významný, nakoľko hladiny štatistickej významnosti p dosiahli hodnoty vyššie ako $0,05$.

Záver: Serom patrí k najčastejším pooperačným komplikáciám chirurgickej terapie karcinómov prsníkov. Faktory, ktoré môžu vo vyššej miere predikovať výskyt tejto komplikácie sú: typ chirurgického výkonu, neoadjuvantná chemoterapia, veľkosť karcinómu a postihnutie lymfatických uzlín metastázami.

Kľúčové slová: karcinóm prsníka, pooperačné komplikácie chirurgickej terapie karcinómov prsníka, rizikové faktory, serom